

T.C.
BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ
Department of Civil Engineering

**“Betonarme Binaların ‘Göçme!’
Riskini tayine yarayan
P25 – Metodu**

**ve
Âfet Riski Yasası”**

Semih Tezcan

HASAR DAĞILIMI

17.08.1999 Kocaeli, M=7.4

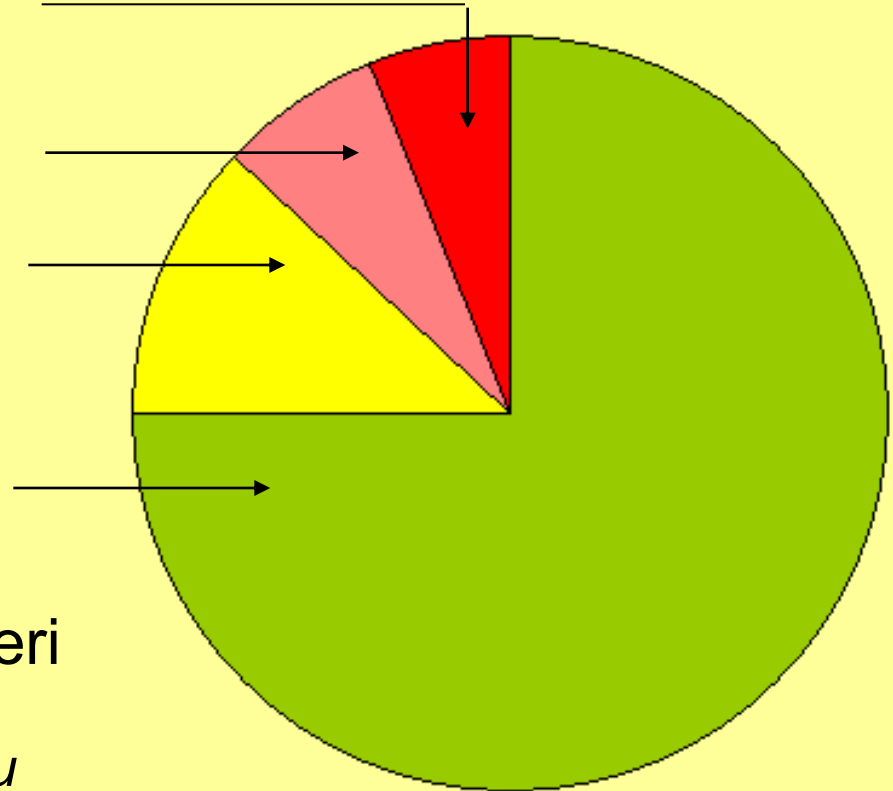
12.11.1999 Bolu, M=7.2

Göçük % 6

Ağır % 7

Orta % 12

Az, Hiç % 75

T.C. Başbakanlık İstatistikleri

17.08.1999 Kocaeli

12.11.1999 Düzce - Bolu

P 25 - TEMEL KRİTERLERİ

P 25 METODU

P 1 = Kolon, Duvar, Perde Rijitlikleri
Beton Kalitesi

P 2 = Kısa Kolon

P 3 = Zayıf Kat

P4 = Çıkmalar

P 5 = Çarpışma Riski

P 6 = Sıvılaşma Riski

P 7 = Zemin Oturma, Kaymaları

BAKANLIK (†)

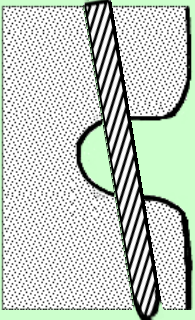
Binaları Nasıl Tahrip Ediyor ?

Örnek : $400 \text{ m}^2 \times 5 \text{ kat} = 2000 \text{ m}^2$ Apartman

Beton Karot

- En düşük 5 ultrason okunan yer = 5 karot
- 400 m^2 'den sonra, her 80 m^2 için 1 = 20 karot
($1600 \text{ m}^2 / 80$) Toplam ..... **25 karot**

Murçlama

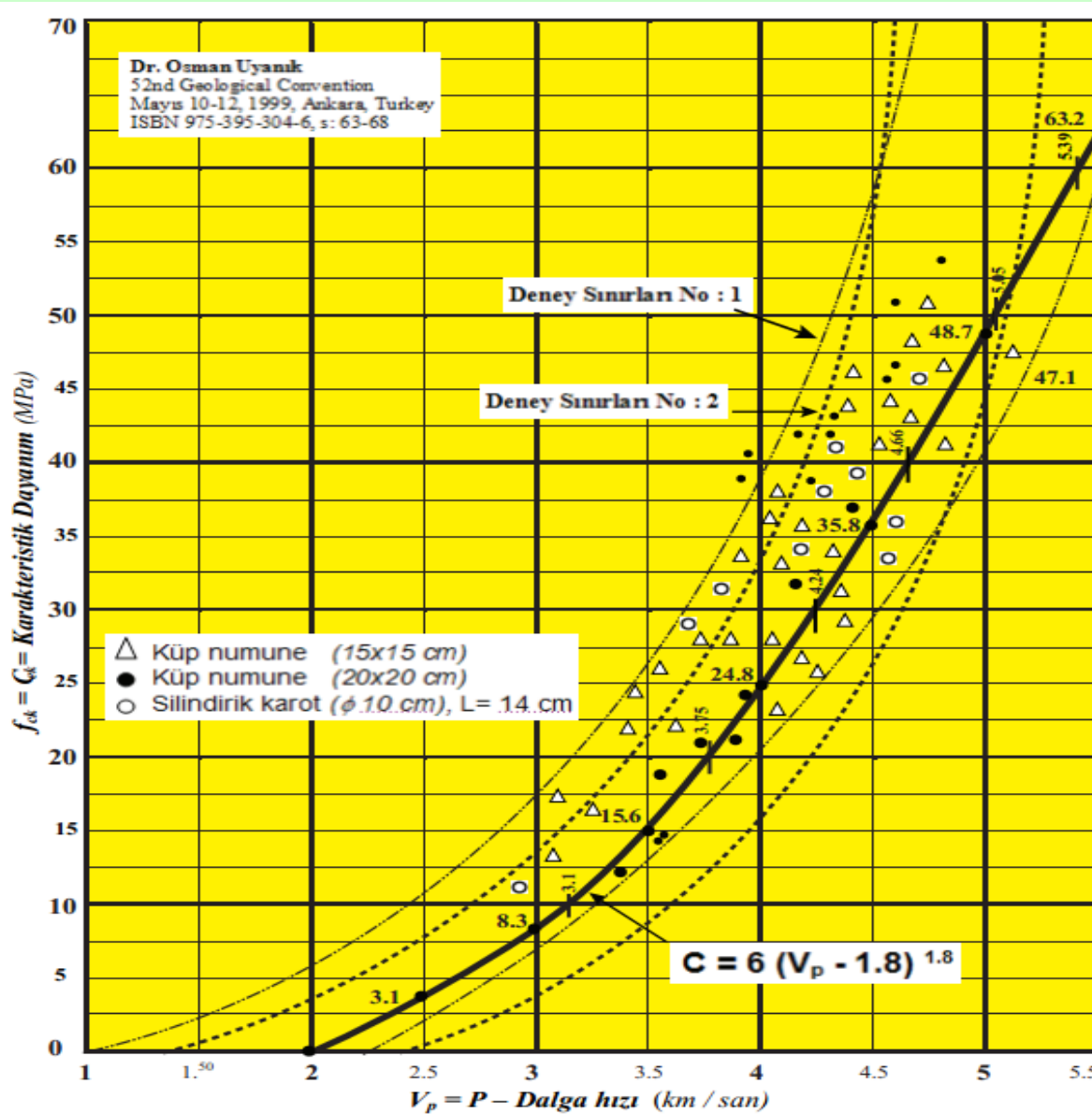

- Kritik kat'da Minimum = **5 murçlama**

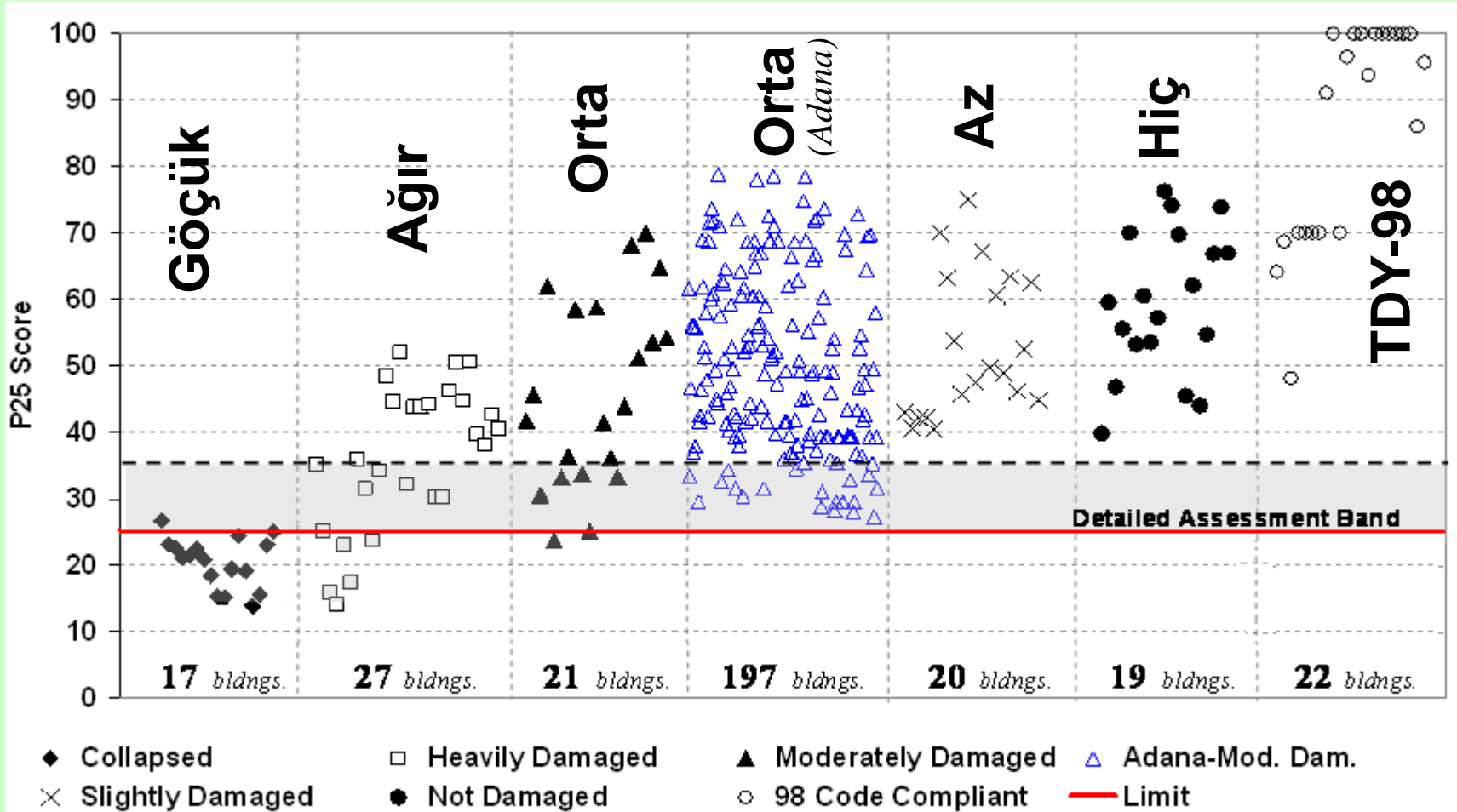
Şekil 2. - Bir Betonarme kolonda Ultrases Vp – boyuna dalga hızının ölçülmesi

C = BETONUN KARAKTERİSTİK DAYANIMI

Şekil 1. - Ultrasonik dalga hızı V_p ile beton dayanımı

P25 – YÖNTEMİ ile TARAMA

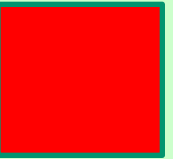
ÇELTİKSUYU YATILI İLKÖĞRETİM OKULU

01 / 05 / 2003 Bingöl M=6.4

P 25 Puanı = 13

GÖÇER !

Bina ve Daire Sayıları

CİNSİ	İSTANBUL	TÜRKİYE
Nüfus	13 Milyon Nüfus	75 Milyon Nüfus
Daire Sayısı (3.75 kişi / daire)	3.5 Milyon Daire	20 Milyon Daire
Bina Sayısı	1.3 Milyon Bina (2.7 daire = 1 bina)	9 Milyon Bina (2.2 daire = 1 Bina)
Diri Fay'daki Bina (1 inci Derece % 70)	910 000 Bina	6.3 Milyon Bina
Göçecek Bina Sayısı (%6)	54 000 Bina	378 000 Bina

Kentsel Dönüşümde PARASAL KAOS !

A) İSTANBUL Ölçeğinde

*Milyar
TL*

a) Tarama Bedeli : $\overbrace{P25}^{P25}$ $\overbrace{Röleve}^{Röleve}$
1 300 000 bina (500.- TL + 1600.- TL) ..... = **2.7**

b) Yıkma, nakliye, proje, Bina ve Çevre Bedeli :

1 300 000 bina (0.06) 2.9 daire x 300 000 TL / bina ..... = **68.0**

İstanbul Toplamı 70.7

B) TÜRKİYE Ölçeğinde

a) Tarama Bedeli : (7/1.3) 2.7..... = **14.5**

b) Yeni bina inşaatı : (7/1.3) 68.0 ..... = **366.2**

Türkiye Toplamı 380.7

Kentsel Dönüşümde ZAMANLAMADA KAOS !

A) İSTANBUL Ölçeğinde

YIL

a) Tarama Zamanı :

$$1\ 300\ 000 \text{ bina } (5 \text{ bina} - \text{gün} \times 100 \text{ Ekip}) \ 200 \text{ gün} \dots = \mathbf{13 \text{ yıl}}$$

b) İnşa Zamanı :

$$1\ 300\ 000 \text{ bina } (0.06) / (10 \text{ bina} / \text{yıl}) \ 200 \text{ firma} \dots = \mathbf{39 \text{ yıl}}$$

B) TÜRKİYE Ölçeğinde

$$\text{a) Tarama Zamanı} : (7/1.3) \ 13 \dots = \mathbf{70 \text{ yıl}}$$

$$\text{b) Yeni bina inşaatı} : (7/1.3) \ 39 \dots = \mathbf{210 \text{ yıl}}$$

Âfet Riskli Alanlar ve Binalar Hakkında Kanun (6 306 / 16.5. 2012)

Kanun'un sorunlu yönleri :

1. Yıkılma veya hasar görme riski can güvenliğini tehdit için yeterli değildir.
“*Kat kat üstüne Göçme !*” tâbiri getirilmelidir.
2. “**Güçlendirme!**” alternatifi göz ardı edilmiştir.
3. **Binayı Güçlendirmeden yıkmak millî ekonomiye zarar verir !**
4. “*Riskli*” Bina tesbitine 15 gün içinde itiraz ! Hangi tarihten itibaren 15 gün ?
5. İtirazlar $(4+3) = 7$ kişilik komisyona gitti !
  - Hangi sürede incelenecek ? 15 gün, 5 sene ! ?
  - Hangi kritere göre incelenecek ?
  - Üçboyutlu Analiz zaman (*3 hafta*) ve para (*8 ~ 10 bin*) ister !
6. Komisyon kararına 30 gün içinde, İdare Mahkemesine itiraz edilebilir !
Ancak, Yürütmeyi durdurmak yok ! Atı alan çoktan Üsküdar'ı geçer !

Âfet Riskli Alanlar ve Binalar Hakkında Kanun (6 306 / 16.5. 2012) (Devam)

Kanun'un sorunlu yönleri :

7. Geçici konut, işyeri tahsis edilebilir !? Edilir değil !
8. Kira Yardımı yapılabilir !? Yapılır değil !
9. Yıkım için 60 gün süre ! ? 60 gün içinde iskân mümkün mü ?
10. Parsellerin tevhidini, İmar adası bazında bina, Payların satışı, Kat karşılığı veya Hasılat Paylaşımı olması... gibi hususlarda 30 gün içinde 2/3 ekseriyetle karar alma mecburiyeti var !
11. Bu kararlar alınamaz ise, acele kamulaştırılır.
12. İtiraz edenlerin hisseleri, açık arttırma yolu ile satılır veya doğrudan Hazine'ye kalır !